

BOLDOG ÚJÉVET!

Mt 5, 8

Ha valaki külföldi utazásra készül, elindulása előtt megpróbál ismereteket szerezni a meglátogatni kívánt országról, annak népéről, szokásairól, érdeklődik a látnivalókról, természeti szépségekről, különlegességekről, műemlékekről, amelyeket érdemes megnézni. Ha ismerősei nincsenek, akiktől e felvilágosításokat megkaphatná, útikalauzokat vásárol; többször is végigolvassa, és így próbál magának tájékozódást szerezni. S miután így fölkészül, abban a reményben vág neki az útnak, hogy annak során hasznos tapasztalatokat szerez, értelmi és lelki kincsekkel fog gyarapodni.

Újév reggelén képzeljük azt, hogy most ültünk fel a minket ismeretlen világok felé vivő vonatra. Hiszen az előttünk álló évnek minden egyes napja számunkra titok. Készültünk erre az utazásra, vártuk az elindulás pillanatát. Gondolatban vallatni kezdtük az alig elmúlt évet, vagyis inkább önmagunkat. Ismét végigjártuk az első perctől az utolsóig a megtett utat, és kértük ezt a régi ismerőst, adjon nekünk felvilágosítást: mire összpontosítsuk figyelmünket, hol álljunk meg utunk során, ahol maradandó élményben lesz részünk. Azt szeretnők, hogy ez az utazás mindannyiunk számára hozzon lelki békességet, több boldogságot, mint amennyiben részünk volt. És mert minden felebarátunkban ezt a vágyat fedezzük fel, ezen a napon így köszöntjük egymást: boldog újévet!

Ebben a köszöntésben már benne van a vágy, ami mindannyiunkat elindulásra készítet az ismeretlen új év útjain, szívünkben egy boldogabb holnap reményével. Csakhogy az elmúlt év tapasztalatai nem nagyon biztatnak e remény beteljesedésével. A mögöttünk levő évek tapasztalata inkább azt mondja nekünk, amit évezredekkel ezelőtt a bölcs prédikátor már kijelentett: „Ami volt, ugyanaz, ami ezután is lesz, és ami történt, ugyanaz, ami ezután is történik; és semmi sincs új dolog a nap alatt. Van valami, amiről azt mondják: nézd ezt, új ez; régen volt már száz esztendőkön át, melyek mielőttünk voltak“ (Préd 1,9—10). És mégis minden tapasztalat ellenére, újév reggelén újra fölgyül bennünk a remény, hogy boldogabb életet is tudunk élni, mint amilyen múltunk volt. Reménységünk nem is alaptalan, ha nemcsak az elmúlt év tapasztalataira támaszkodunk, mert minden évezredes bölcsesség ellenére is lehetnek új dolgok a nap alatt; lehetnek még a mi életünkben is. Minden bűnös ember ráléphet a megtérés útjára; minden gyűlölködő megtanulhat szeretni; minden haragosnak lelke megtehet megbocsátással; minden kétségbeesett ember találhat új reményt, és minden szenvedő számára eljőhet a vigasztalás. Nemhiába kívánunk hát egymásnak ezen a napon boldog új esztendőt, de az már igazán csak rajtunk áll, hogy mennyire tesszük boldoggá önmagunk és embertársaink számára. Nem tagadhatjuk meg a múlttól, hogy voltak boldog percei, talán órái is; és nem várhatjuk ettől az új esztendőttől sem, hogy ne legyenek lelkierőt megpróbáló napjai. Mindezek mellett azonban mi mégis boldogok akarunk lenni, ezt kívánjuk egymásnak és ön-

magunknak; ugyanakkor pedig foglalkoztat a kérdés: hogyan lehetünk boldogok, egyáltalán kik lehetnek boldogok?

Az elmúlt év, ez a régi ismerős csak azt felelheti nekünk, hogy próbáljuk meg elkerülni a jövőben azt, ami talán éppen önhibánkból megkeserítette életünket, és újra átélni azokat az eseményeket, amelyek a boldogság érzetét adták nekünk. De hát hasonló körülmények sohasem szülnék hasonló érzéseket mindenki lelkében. Nem mindenki örül a gyermekáldásnak, nem mindenki sirja az igazi fájdalom könnyeit a korporsók mellett sem. Ez csupán két szélsőséges példa, de számtalan sokat lehetne felsorolni e két véglet közé eső események közül, amelyek kitöltötték elmúlt esztendőnket; és amelyekkel a jövőben is találkozni fogunk. De ha a múlt ennél több útmutatást nem is adna nekünk, szerencsére van egy örök érvényű útikalauzunk is, amelynek lapjairól kiolvashatjuk jövőnk boldogságunk titkát és annak feltételeit. Ez a Könyvek Könyve, a Biblia. Lapozzuk fel az Ószövetség könyvei közül a Zsoltárokat, és már hangzik is felénk a több évezredes felelet: Azok a boldogok, akik lakoznak az Úr házában, és akik dicsérik az Urat szüntelen — olvashatjuk a 84. zsoltárból. A jövőben tehát többször kell megállanunk az Úr házában, mint ahogy tettük a múltban, főleg pedig olyan érzéseket kell elébe hoznunk, melyek az Ő nevének dicséretére szolgálnak. Mert boldog ember az, akinek az Úr az erőssége, és akinek az ő ösvényei vannak szívében (Zsolt 84,6). Azért tanuljunk meg új esztendőnk minden napján így imádkozni: „Útjaidat, Uram, ismertesd meg velem, ösvényeidre taníts meg engem!“ (Zsolt 25,4), s légy a mi erősségünk, kősziklánk, amelyre fölépíthetjük jövőnk boldogságunk hajlékát.

Feleletet keresve, útmutatásra várva nyissuk föl a Máté evangéliumot, és olvassuk az 5. rész első tíz mondatát. Mindjárt mennyire másképpen látunk mindent! Álljunk meg a 8. versnél, és gondolkozzunk el annak értelmén. A betűk megelevenednek, a szavak csengeni kezdenek, és mi évszázadok távolából hallunk egy hangot, mely egyenesen hozzánk, a 20. század boldogságkereső embereihez szól. A Mester hangja ez a hang, az ő szavai ezek, amint többek között ezeket mondja: „Boldogok, akiknek szívök tiszta: mert ők az Istent meglátják.“ Igen, azok az igazán boldogok, akiknek a szívök tiszta. Mert a tiszta szívben nincsenek elérhetetlen vágyak, délibábot kergető álmok és beteljesülhetetlen remények, csak élő hit Isten gondviselésében. A tiszta szívben nincs gyűlölködés, harag, féktelen dac, csak megértés, jobbat akarás és mindenkit magához ölelő szeretet. A tiszta szívet nem tudja elcsábítani a gonosz, mutogatva néki a világi csillogást, mert mindig kész benne a felelet: „Ne kísértsd az Urat, a te Istenedet“ (Mt 4,7). A tiszta szívű ember nem akar uralkodni mások felett az erőszak, az elnyomás eszközeivel, de keresi minden más szívvel az összhangot, mert tudja, hogy csak a szelidséggel lehet a szíveket megnyerni. A tiszta szív védőbástya az ember számára, ahova mindig visszahúzódhatik, ha igazságtalanság, bántalom éri a világban, és ahol ezekre mindig meg tudja találni a megbocsátás szavait. És meg tud bocsátani nemcsak hétszer, hanem még hetvenhétszer is. Itt mindig talál olyan érzéseket, amelyek felülemelik őt a hétköznapi durvaságain, és egy olyan lelki magaslatra viszik, ahol egy igazabb élet szépségei nyílnak előtte, ahol a lélek megtalálja Istent, mint örökké munkáló gondviselést, mint megbocsátó

jóságot, mint szerető jó Atyát, és megízleli a tiszta szív megnyugtató, csöndes boldogságát. Mert nem az élet vagy a világ rossz, hanem az emberek, mi magunk tesszük azzá. A legtöbbit saját hibáink, sokszor súlyos vétkeink miatt szenvedünk. Végre már be kellene látnunk, hogy a boldogtalanságunkra nem lehet gyógyító ír az örökös panaszzkodás, hanem boldogságunk érdekében nekünk magunknak kell megváltoznunk. Soha ne gondoljuk magunkat jóknak, tökéleteseknek, hanem inkább igyekezzünk valóban azokká lenni. Ne hárítsuk a felelősséget mindig csak másokra, de igyekezzünk mi is egy-egy lépést előremenni azon az úton, amelyre Jézus hívott.

Ha most egy új esztendő küszöbén erre határozzuk el magunkat, ha őzintén, igazán jobbak, tökéletesebbek akarunk lenni, próbáljuk meg azt valóra váltani tiszta szívből fakadó hittel, őszinte vallásos érzéssel, mely nem külső szertartásokból, hanem az igaz, jó és szép cselekvésből, a mi teremtő Istenünk akaratának teljesítéséből áll. Mert csak így lesz a szívünk valóban tiszta minden olyan érzésektől, amelyek sokszor méltatlan cselekedetek elkövetésére ösztönöztek. Mivel pedig a szívből származnak az élet cselekedetei, legyen ez új év reggelén első dolgunk az, hogy szívünket próbáljuk meg tisztává tenni. Tudom, hogy ez nem könnyű dolog. Hősies elszánás kell ahhoz, hogy az ember megalkuvás nélkül szembe merjen nézni önnön lelkiismeretével, hogy erős kézzel belenyúljon a szívében lakó gonosz indulatok és érzések tömkelegébe és kitépje onnan azokat, még ha fájdalom vagy lemondások árán is. Hősiesség kell ahhoz, hogy az így megtisztított szívet meg is tudja az ember tisztán tartani. De aki igazán boldog akar lenni, annak ezt vállalnia kell.

Ne keressük jövődönk boldogságának titkát valahol a végtelen messzeségben, de szálljunk le szívünk mélyére, vizsgáljuk meg, hogy vannak-e benne önző vágyak, túlságosan nagyra törő remények; nézzük meg, hogy van-e szívünkben gyűlölködés, harag embertársainkkal szemben és ha van, próbáljuk azokat kiirtani onnan. Így induljunk tiszta szívvel el az új esztendő útjain, s minden mozzanatában lássuk meg a mindenütt jelenlévő Istent, gondviselő jó Atyánkat. Ezzel az elhatározással kívánjunk tiszta szívből egymásnak Istentől megáldott, boldog új esztendőt. Ámen.

SZABÓ ZOLTÁN

AZ ÖRÖKSÉGET MEGŐRIZNI

5Móz 31,8

Új esztendő köszöntött reánk. Új reggel virradt, az első ebben az évben, s mintha csak szólott volna mindnyájunkhoz: a mai nappal elkezdődött a jövőd, mellyel szembe kell néznetek s meg kell élnetek; örömei tesztek majd széppé életetek, gondjait kell majd megoldanotok, terheit hordoznotok. Új év kezdődik, amely jön lehetőségeivel, reményeivel és adottságaival, hogy alkalmat adjon a biztonságtevésre. A kezdet mindig a tervekészítés, az előretéknítés ideje. Mindnyájan igyek-